

2013

BÖLÜMÜ: TERAPİ ve REHABİLİTASYON
PROGRAMI: ENGELLİ BAKIMI

1.SINIF I.YARIYIL

D.KOD	DERS ADI	TEORİK	UYGL.	D.SAATİ	KREDİ	Z/M/S	AKTS
TVR101	Türk Dili I	2	0	2	2	Z	3
TVR103	Atatürk İlkeleri ve İnk. Tarihi I	2	0	2	2	Z	3
TVR105	Yabancı Dil I	2	0	2	2	Z	4
TVR107	Bilgi ve İletişim Teknolojisi I	1	2	3	3	Z	5
TVR109	Anatomi	2	0	2	2	M	3
TVR111	Akut ve Kronik Hastalıklar	4	0	4	3	M	4
TVR113	Engelli Grupları	3	0	3	3	M	4
TVR115	Engelli Hakları	2	0	2	4	S	4
	TOPLAM	18	2	20	21		30

1.SINIF II. YARIYIL

D.KOD	DERS ADI	TEORİK	UYGL.	D.SAATİ	KREDİ	Z/M/S	AKTS
TVR102	Atatürk İlkeleri ve İnk. Tarihi II	2	0	2	2	Z	3
TVR104	Türk Dili II	2	0	2	2	Z	3
TVR106	Yabancı Dil II	2	0	2	2	Z	4
TVR108	Bilgi ve İletişim Teknolojisi II	1	2	3	3	Z	5
TVR110	Meslek Etiği	2	0	2	2	S	3
TVR112	Fizyoloji	2	0	2	2	S	3
TVR114	Hasta Çocukların Gelişimi ve Eğitimi I	3	0	3	6	M	5
TVR116	Aile Eğitimi	3	0	3	4	M	4
	TOPLAM	17	2	19	23		30

*1.Yıl Bahar Dönemi Sonunda, (Yaz Döneminde) A.İ.C.Ü. Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Staj Uygulama Yönetmeliği Doğrultusunda 30 İş günü Staj Zorunludur. Staj Uygulaması toplam 8 AKTS Kredisidir.

2.SINIF III. YARIYIL

D.KOD	DERS ADI	TEORİK	UYGL.	D.SAATİ	KREDİ	Z/M/S	AKTS
TVR201	Psikoloji ve Kişiler Arası İletişim	2	0	2	2	M	3
TVR203	Hasta Çocukların Gelişimi ve Eğitimi II	3	0	3	4	M	5
TVR205	Engelli Bakımı Planı ve Modelleri I	3	0	3	5	M	6
TVR207	Engelli Bakımı ve Rehb. Uyg. I	1	5	6	6	M	6
TVR209	Uğraş Terapisi	2	0	2	2	M	3
TVR211	Seminer	3	0	3	3	M	4
TVR213	Beslenme İlkeleri	2	0	2	2	S	3
	TOPLAM	16	5	21	24		30

2.SINIF IV. YARIYIL

D.KOD	DERS ADI	TEORİK	UYGL.	D.SAATİ	KREDİ	Z/M/S	AKTS
TVR202	Engelli Bakımı Planı ve Modelleri II	2	2	4	5	M	5
TVR204	Engelli Bakımı ve Rehb. Uyg. II	1	5	6	6	M	5
TVR206	Bakım Güvencesi	3	0	3	5	M	6
TVR208	Engelli Sosyolojisi	3	0	3	4	M	5
TVR210	Engelli Rehabilitasyonu	2	2	4	4	M	6
TVR212	İlk Yardım	2	0	2	2	S	3
	TOPLAM	14	9	23	26		30

Not: Z = Zorunlu ders, M = Meslek dersi, S = Seçmeli ders

ENGELLİ BAKIM VE REHABİLİTASYONU DERS İÇERİKLERİ 2013

DERS İÇERİKLERİ

1.SINIF GÜZ YARIYILI

Türk Dili I

Türk dilinin ses ve şekil bilgisi, Türkçenin tarihi gelişimi, sunum yapma ve etkili konuşma teknikleri,sözlü ve yazılı edebi türler, İmlâ-noktalama işaretleri;sunum,şiir,deneme,kompozisyon, hikaye,gazete ve dergi çalışmaları ve uygulamaları.

Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I

Bu derste temel kavramlar,Türk İnkılâbı öncesinde Osmanlı Devletinin yaptığı ıslahatlar, Türk İnkılâplarının hazırlık dönemi, Türk İstiklal Savaşı verilmektedir.

Yabancı Dil I

Bu deste basit ve bileşik cümle yapılar,günlük iletişimde kullanılan basit ve bileşik cümleler, basit ve bileşik cümlelerden oluşan bir metin / diyalogda geçen sözcüklerin anlamları ve dildeki yapı ,işlev ve kavramları doğru olarak kullanabilme verilmektedir.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri I

Bu dersle bilgisayarın tarihi gelişimi ve temel kavramlar, bilgisayarın yapısı ve işleyişi, bilgisayar işletim sistemi, ileri seviyede MS Word,MS Excel kullanımı, temel veritabanı kavramları,MS Access, MS Outlook kullanımı, bilgisayarı zararlı programlardan koruma.

Anatomi

Anatomiye giriş, Terminoloji, İnsan organizması, Hareket sistemi, Kemikler, Eklemler ve kaslar hakkında genel bilgiler, Dolaşım sistemi, Sindirim sistemi, Solunum sistemi, İdrar sisteminin anlatımı.

Akut ve Kronik Hastalıklar

Hastalıkların tanımı ve tedavi sürecini bilimsel olarak ele alan akademik çalışmalardır.

Kronik hastaların tedavisi, kronik hastaların dikkat etmesi gereken tedavi süreci ve kullanacağı ilaçlar

Enfeksiyon etkenlerinin genel özellikleri, oluşumu, sınıflandırılması; Enfeksiyonlardan korunmada bağışıklama. Bağışıklık tipleri ve bağışıklamanın yararları; Enfeksiyondan korunmada izolasyon ve izolasyon yöntemleri; Solunum, Sindirim, Deri ve mahoza yolu ile bulaşan enfeksiyon hastalıkları genel özellikleri, bakım ve koruma önlemleri; AIDS, viral hepatitler. HAV,HBV, diğer virüs hepatitleri, genel özellikler, korunma, kontrol;Kronik Hastalıklar tabımı, Nörolojik sisteme ait kronik hastalıklar ve Kronik Yorgunluk Sendromu.;Yaşlılıkta kişilik, yaşlıda organik bozukluklar Yaşlıda Affektif hastalıklar, Yaşlıda anksiyete bozukluklar yaşlılarda şizofreniye benzer paranoid durumlar.;Pramidalve ekstra pramidal sistem, Cerebeller sistem, Nöromüskülerkavşak, Cerebro Vasküler sistem hastalıkları;Ekstra pramidal sistem hastalıkları (migren ,epilepsi), Preferik sinir hastalıkları, Nörolojik muayene ve otonom sinir sistemi.

Engelli Grupları

Engellilik nedir, Engelli kime denir.

Zedelenme, sapma, yetersizlik, özür/engel, görme engelli, az gören, işitme ve dil ve konuşma engelliler, konuşma engelliler, bedensel engelliler, omurilik felçlileri, zihinsel engelliler,otistik engelliler, süreğen hastalıklar(yatalak) tanımları-temel kavramları öğrenirler.

Engelli Hakları

Bu bölümden mezun olacak bireylerin mesleki ilkeleri öğrenmesi, engelli bireylerin daha sağlıklı ve toplumla bütünleşmiş ilkeli bir yaşam sürdürmeleri amacıyla benimsenmesi gereken etik ilkeleri içerir.

Ayrıca her vatandaş gibi, engellilerde, Anayasa,Yasa, Kanun Hükmünde Kararname,Bakanlar Kurulu kararları,Genelgeler,Tebiliğler ve yönetmelik ile belirlenmiş vatandaşlık haklarına sahiptir.Engellilerin hayatlarını kolaylaştıran düzenlemelerin dayandığı yasa ve yönetmeliklerin,hangi alanda ne tür kolaylıklar getirdiğini,bu hakları nasıl kullanacağını öğrenilmesini amaçlamaktadır

1.SINIF BAHAR YARIYILI

Türk Dili II

Bu dersle yazılı ve sözlü anlatım türleri,noktalama ve yazım kuralları, anlatım bozuklukları verilmektedir.

Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II

Bu dersle Atatürk dönemi inkılâpları, Türkiye Cumhuriyetinin Atatürk dönemindeki dış siyaseti, Atatürk ilkeleri verilmektedir.

Yabancı Dil II

Bu dersle yabancı dildeki geniş zamana ilişkin yapı,işlev ve kavramlar; dildeki geçmiş zamana ilişkin yapı, işlev,kavramlar,dildeki gelecek zamana ilişkin yapı, işlev e kavramlar verilmektedir.

Bilgi ve İletişim Teknolojisi II

Sunu hazırlama (Powerpoint) programı kullanarak sunu hazırlamak, hazırlanan sunu üzerinde yazı tipi- büyüklüğü, arka plan vb. ile ilgili düzenleme yapmak, sunulara animasyon eklemek, arama motorlarını kullanarak istenen bir konu ile ilgili internet üzerinde araştırma yapmak.

Meslek Etiği

Meslek tarihi, deontolojisi, meslekleşmesi, etik ilkeler, meslekteki çağdaş roller, eski-yeni yasal düzenlemeler ve yönetmelikler hakkında teorik bilgilerin ve vaka örneklerinin ders ortamında kazandırılması.

Fizyoloji

Fizyolojiye giriş ve hücre fizyolojisi, vücut sıvıları, kas fizyolojisi, sinir sistemi fizyolojisi, solunum sistemi fizyolojisi ve spiromètre, dolaşım sistemi fizyolojisi, kan basıncının regülasyonu, nabız, koroner dolaşım, lenf dolaşımı ve venöz dolaşım, kan fizyolojisi, kan transflzyonu, kan grupları, sindirim sistemi fizyolojisi, boşaltım sistemi fizyolojisi, hormon fizyolojisinin genel prensipleri, tiroid hormonları ve metabolizma, paratiroid hormonu ve kalsiyum metabolizması, özel duyular.

Hasta Çocukların Gelişimi ve Eğitimi I

Süreğen hastalıklardan halk arasında yaygın olarak bilinen başlıları (özürlüler) yatalak hastalıklılar ve ortopedik tıbbi tedavi süreci,nitelikli sağlık bakımı ve öğretimin birlikte yürütülmesi,eğitim ortamlarında sağlık bakımının sürdürülmesi,ek sağlık sorunlarının ortaya çıkmasının önlenmesi , okuldaki sağlık bilgisi ile öğretmen iş birliğinin saplanması,genel sağlık bakım süreçleri,izleme,(nöbet izleme,beslenmeyi izleme,ilaçların kullanımını izleme)rutin sağlık izleme süreçleri (ağız ve diş bakımı,tuvalet vb.)ele alınacaktır.

Ayrıca bölüm tercihinde buluna öğrencilerin;özürlülük,zedelenme,yetersizlik gibi temel kavramları öğrenmeleri sağlanmış olacaktır.

Aile Eğitimi

Aileye ilişkin temel bilgiler: aile, aile yapıları, aile özellikleri, ailenin rolü; engelli bireyin aileye etkileri, aile bireylerinin tepkileri, anne babaların değişen rolleri, engelli bireylerin ihmali ve istismarı; aile ile işbirliğinin önemi ,anne baba iletişimi, anne baba katılımı; aile eğitimi,yasal düzenlemeler, aile eğitimi yaklaşımları, aile eğitimi programları, aile eğitimi programlarının geliştirilmesi, program uygulamaları.

2.SINIF GÜZ YARIYILI

Psikoloji ve Kişiler arası iletişim

Davranış bilimleri kavramı, sistem kavramı ve canlı sistemleri, davranışın nörobiyolojik kökenleri, bilinç kavramı, duyum ve algı, duygular ve heyecanlar, öğrenme bellek kavramları, Kişiler arası iletişim, İletişim nedir? İletişim ilkeleri ve süreci, hasta ile iletişim kurma, kriz anlarında stres altındaki insanlar ile etkili ve başarılı iletişim kurabilme

Hasta Çocukların Gelişimi ve Eğitimi II

Süreğen hastalıklardan halk arasında yaygın olarak bilinen başlıları (özürlüler) yatalak hastalıklılar ve ortopedik tıbbi tedavi süreci,nitelikli sağlık bakımı ve öğretimin birlikte yürütülmesi,eğitim ortamlarında sağlık bakımının sürdürülmesi,ek sağlık sorunlarının ortaya çıkmasının önlenmesi , okuldaki sağlık bilgisi ile öğretmen iş birliğinin saplanması,genel sağlık bakım süreçleri,izleme,(nöbet izleme,beslenmeyi izleme,ilaçların kullanımını izleme)rutin sağlık izleme süreçleri (ağız ve diş bakımı,tuvalet vb.)ele alınacaktır.

Ayrıca bölüm tercihinde buluna öğrencilerin;özürlülük,zedelenme,yetersizlik gibi temel kavramları öğrenmeleri sağlanmış olacaktır

Engelli Bakım Planı ve Modelleri I

Engelli bireylerin bakımı ve rehabilitasyonunda uygulanacak modellerin tanıtımı, gösterilmesi, engelli bakım modüllerinin içeriklerinin sunulması, bu alanda kullanılan modüllerin incelenmesi.

Engelli Bakım ve Rehabilitasyon Uygulama I

Engelli bireylerin özbakım , günlük yaşam ve diğer ihtiyaçlarının nasıl karşılandığı, egzersizler, engelli bakımı, temizliği, beslenmesi, engelli rehabilitasyonunun nasıl yapılacağı gibi bilgilerin uygulamalı olarak verilmesi.

Uğraş Terapisi

1. Meşguliyet Terapisinde Temel Prensipler ve Planlama,
2. Malzemelerin Tanıtımı, Sırlı Karo ve Tabakların Üzeri Desen Çalışmaları
3. Kil ve Şekillendirme, Çanak Tabak Yapımı ve Plaka Yönetimi ile Çeşitli Objelerin Yapımı
4. Çeşitli Ahşap Objeler ve Ahşap Boyama Teknikleri, Plastik Akrilik Boyalar ve Uygulama
5. Sinema, Tiyatro, Konser ve Müze Ziyaretleri gibi kültür Aktiviteleri, Resim, Şiir, Roman ve Heykel gibi Güzel Sanatlarla İlgili Aktiviteler
6. Ev Bitkisi Yetiştirme ve Bakımı, Ev Hayvanı Besleme ve Bakımı,
7. Meşguliyet Terapisinde Amaca Yönelik Aktiviteler, Meşguliyet Terapisinde Biyomekanik Yaklaşımlar, Ekonomik Değer Yaratabilecek Meşguliyet Terapileri.

Seminerler

Bu ders ile öğrencilerin; belli bir konuda bilgiye ulaşıp derleyerek anlatım amacına uygun bir sunum hazırlama ve bunu bir toplantı organize ederek etkin bir şekilde topluluk önünde sunma becerisini geliştirmelerini sağlamak.

Beslenme İlkeleri

Beslenme Sağlık ve Beslenme, Toplumda Beslenme Sorunları ve Nedenleri, Besin Öğeleri, Karbonhidratlar, Proteinler, Yağlar ve Vitaminler, Su ve Mineraller, Posa ve yaşlıda posalı gıdalarla beslenme, Besin grupları ve besin piramidi, İçecekler ve Özellikleri, Probiyotikler, Yeterli ve Dengeli beslenme İlkeleri, Enerji Gereksinimi, İdeal Boy ve Kilo, Obezite ve Yol Açtığı Hastalıklar, Diyabette Beslenme, Kardiyovasküler Hastalığı Olanlarda Beslenme, Yaşlılarda Beslenme Özellikleri...

2.SINIF BAHAR YARIYILI

Engelli Bakım Planı ve Modelleri 2

Engelli bireylerin bakımı ve rehabilitasyonunda uygulanacak modellerin tanıtımı, gösterilmesi, engelli bakım modüllerinin içeriklerinin sunulması, bu alanda kullanılan modüllerin incelenmesi, modüllerin uygulamasının ifade edilmesi, alanda yapılan çalışmaların ve örnek uygulamaların incelenmesi.

Engelli Bakım ve Rehabilitasyon Uygulama 2

Engelli bireylerin özbakım , günlük yaşam ve diğer ihtiyaçlarının nasıl karşılandığı, egzersizler, engelli bakımı, temizliği, beslenmesi, engelli rehabilitasyonunun nasıl yapılacağı gibi bilgilerin uygulamalı olarak verilmesi. Bakım merkezleri, evde bakım gibi hizmetlerin nasıl yapıldığının uygulamalı olarak öğrenilmesi.

Bakım Güvencesi

Bakım güvencesi, bakıma muhtaç kişinin sosyal bakım ihtiyacını karşılayan bir uygulamadır. Bakım güvencesi kapsamına bakıma muhtaç kişinin, sosyal güvenlik ve gelir durumuna göre, aynî ve nakdî yardımlar da girebilmektedir. Bakıma muhtaçlık riski ve sorununa karşı sosyal güvenlik sistemi içinde bakım güvencesini temin eden modeller geliştirilmesidir.

Bu bağlamda, bakım güvencesinde stratejik yaklaşımın bilinmesi, “bakıma muhtaç olan herkese bakım güvence hizmetleri sağlamak” gerektiği bilincinin öğretilmesi, Bakıma muhtaç her vatandaşın, bakım hizmetlerinden yararlanabileceği bakım güvence sisteminin bilinmesi (bakım sigortası) içinde yer alabildiğinin öğrenilmesini ifade eder.

Engelli Sosyolojisi

Engelliğin ve engelli bireyin fiziksel ve sosyal tanımı, engellilik araştırmalarının dünyada ve Türkiye'deki gelişimi, tarihçesi, engellilik konusunun ele alınışında, sorunların tespitinde, analizinde ve önerilerin şekillenmesinde engellilik sosyolojisinin önemi, katkısı, engellilik sosyolojisindeki teorik yaklaşımlar ele alınır ve Türkiye'deki engelli bireylere ilişkin sorunların tespitine yönelik yapılmış çalışmalar derlenir.

Engelli Rehabilitasyonu

Rehabilitasyon yöntemleri, nörolojik hastalıklar ve rehabilitasyonu ,ortopedik hastalıklar ve rehabilitasyonu, romatolojik hastalıklar ve rehabilitasyonu, pediatrik hastalıklar ve rehabilitasyonu kadın doğum hastalıkları ve rehabilitasyonu, ortez-protez, iř ve uğraşı tedavisi ,sportif rehabilitasyonu, işitme ve konuşma terapisi, fizyoterapi ve rehabilitasyonda lme ve değerlendirme yöntemlerinin öğrenilmesi.

İlk Yardım

İlk Yardım İlk Yardımın Tanımı, nemi, İlkeleri, İlk Yardım antası, Kanamalar, şok ve eřitleri, Yaralanmalar, CPR (Kardiyo- Pulmoner Resüsitasyon), Yabancı Cisim Aspirasyonu, Kırık, ıkık ve Burkulmalar, Yanıklar, Sıcak Ve Soęuęa Maruz Kalma, Zehirlenmeler, Tıbbi Durumlarda İlk Yardım, Geriatrik Aciller ve İlk Yardım